

El llenguatge El comunicat

29/IX/1978

Sembla que algun locutor, no reeixint a trobar l'equivalent català de la paraula «parte» del castellà, en expressions tan usuals en el llenguatge de la comunicació com «el parte mèdic», «el parte oficial», «un parte urgent», etc., ha optat en alguna ocasió per valer-se de la mateixa forma del castellà —«el parte mèdic»— tal com, de fet, es diu prou sovint en el llenguatge col·loquial. Però el que realment ens sobta i ens sorprèn és que, tal com hem tingut ocasió de llegir, algú que retreu l'ús d'aquesta forma impròpia de llenguatge, proposi —al costat, és cert, de comunicat, que és la solució més adequada— «el part»: «el part mèdic», «un part urgent».

Com a forma del masculí, el substantiu part designa solament el fet de parir —amb algun altre sentit afí— i un individu d'un poble antic de la regió de l'Àsia que avui anomenem Orient Mitjà. Però mai no ha estat usat, i resultaria ben insòlit de fer-ho, amb el mateix sentit que té la forma masculina «parte» del castellà, de la qual constitueix una catalanització arbitrària, que seria potser excusable en una traducció apressada, però que no ho és en un escrit destinat a corregir o posar en relleu errors d'altri. Es cert que tenim en català l'expressió donar part (a algú d'alguna cosa), significant «comunicar-la-hi», però es tracta d'una frase feta, gairebé amb valor de locució verbal, de la qual el terme part és un element integrant i inseparable —i que res no permet de considerar del gènere masculí— tal com s'esdevé en alguna altra frase anàloga, com és ara prendre part (en alguna cosa).

Es, doncs —tal com hem dit que també proposa l'autor del text a què ens hem referit—, el substantiu comunicat el que tradueix correctament «el parte» del castellà: un comunicat mèdic, un comunicat oficial, un comunicat urgent, etc. Tenim, és clar, altres termes que designen idees molt afins, com report, comunicació, participació, nota i descabx, el darrer dels quals es potser, el que té més capacitat per a usar-se com a equivalent de comunicat.

Albert Jane